

in.ihned.cz/zahranici

Kalwaria Zebrzydowska je malé městečko v údolí mezi dvěma pásmy nízkých, ale půvabných hor na rozhraní Makowských Beskyd a pohoří Welického. Žije tu čtyři a půl tisíce obyvatel a historie tohoto místa je nerozlučně spjata se založením místního kláštera.

Kalvárie a klášter

Na začátku 17. století Mikołaj Zebrzydowski – vojvoda krakovský – nechal pod vrcholem hory Zar postavit nejdříve kapli Ukřižování Ježíše Krista podle sádrového modelu jeruzalémské kaple Svatého kříže. To se psal rok 1600 a byla to stavba, která dala impuls k vybudování celé křížové cesty podle vzoru kalvárie v Jeruzalémě a nakonec i kláštera. Tvůrci shledali v krajině kolem dnešní Kalwarie Zebrzydowské

značnou podobnost s místy kolem Jeruzaléma za časů, kdy tam pobýval Ježíš. Postupně zde vznikl úžasný architektonický komplex.

Budovatelské rodiny

Projekty řady kaplí vypracoval na žádost Mikołaje Zebrzydowského Paweł Baudarth, který také dozoroval stavební práce. Mezi roky 1605 až 1617 bylo zbudováno prvních šestnáct zastavení křížové cesty. Po smrti Zebrzydowského v roce 1620 pokračoval jeho syn Jan. Ani on ale projekt nedokončil. Jeho syn Michał byl už třetí generací Zebrzydowských, která financovala výstavbu kalvárie. Po jeho smrti se funkce donátora ujala dcera Anna, která se ovšem prodala,

FOTO: TOMÁŠ PECOLD

a tak péče o výstavbu kalvárie přešla na rod Czartoryských. Po smrti Anny v roce 1668 se Jan Karel Czartoryský znovu oženil a jeho nová žena Magdaléna se ujala rozšíření kostela a výstavby dvou věží. Přestavba kostela skončila roku 1702, věže se dostavily až o osmnáct let později. V díle Magdalény pokračoval syn Jozef, a tak celý cisterciácký klášter i s bazilikou Matky Boží Andělské je ukázkou pozdního baroka s rokokovými prvky.

Kláštérní komplex obklopuje takzvaný Poutní park. Je to rozlehlé území s řadou kaplí a kostelů.

Velikonoční poutníci

Právě období velikonočního svatého týdne je doba, kdy sem přicházejí tisíce poutníků. Putují i několik dní přes celé Polsko, aby pak v malých skupinkách prošli jednotlivá zastavení křížové cesty. Podrobný rozpis každé z těchto tras udává

nejen, kde se věřící mají zastavit, ale také, jakou modlitbu se mají pomodlit, nebo jakou zazpívat píseň.

Místa nazvaná Olivová hora, Golgota, Hora Sinaj připomínou biblickou krajinu. Více než čtyřicet objektů je postaveno na trasách zbožných cest kolem Kalwarie Zebrzydowské, ale nejsou to jen kostely a kaple. Najdete tu také například Svaté schody nebo Andělský most či

kamenný Most na Cedronu. Vše vrcholí při procesii na Velký pátek. Tisíce věřících doprovázejí od časných ranních hodin představitele Ježíše Krista nesusoucího kříž a doprovázeného římskými vojáky. Další tisíce lemují trasu křížové cesty. ●

LUMÍR PECOLD

Na toto a další evropská poutní místa vás zavede dokument Když maškary mohou do chrámu, který vysílá v neděli 27. 3. ve 20 h ČT 2.

ZÁKLADNÍ INFORMACE

Na seznam Světového dědictví UNESCO byla Kalwaria Zebrzydowska zapísána v roce 1999. Železniční spojení je na trase z Krakova do Bielsko-Białe. Městečkem prochází mezinárodní silnice spojující Těšín s Krakovem. Při příjezdu autem je klášter zdaleka viditelný na kopci nad městem. Přímou u kláštera je velké parkoviště, které ale v období církevních svátků nestačí a je problém zaparkovat.

Procesie o Velkém pátku